

Handläggare: Marita Åkersten
Telefon: 08- 508 36 215

Till
Äldrenämnden

Ansökan till Socialstyrelsen om stimulansmedel 2010 för en bättre vård och omsorg om äldre

Äldreförvaltningens förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner ansökan om stimulansmedel om 1 800 tkr enligt förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Paragrafen justeras omedelbart

Gunnel Rohlin
Direktör

Raili Karlsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Regeringen har sedan 2007 årligen avsatt medel för att stödja kommuner och landsting i deras arbete med att höja kvaliteten i äldreomsorgen. År 2010 har Stockholms stad totalt tilldelats 40,5 mnkr att ansöka om. Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämnden till Socialstyrelsen ansöker om stimulansmedel 2010 motsvarande 1,8 mnkr. Av dessa avser 1 020 tkr ett projekt för implementering av de nationella demensriktlinjerna, ett arbete som planeras ske i samarbete med Stockholms läns landsting. Vidare föreslås att 780 tkr avsätts för en fortsättning på det pågående projektet för utveckling av stödinsatser till personer med psykiska funktionsnedsättningar.

Bakgrund

Regeringen har sedan 2007 årligen avsatt medel för att stödja kommuner och landsting i deras arbete med att höja kvaliteten i äldreomsorgen. Sju områden har prioriterats för förbättringsarbete: läkartillgång, läkemedelsgenomgångar, demensvård, kost och nutrition, rehabilitering, socialt innehåll och förebyggande arbete. Socialstyrelsen fördelar bidragen efter ansökan. 70 procent av medlen har gått till kommunerna och 30 procent till landstingen. Även enskilda utförare ska ges samma möjlighet som kommunens utförare att få ta del av bidraget. Enskilda utförare kan dock inte ansöka själva direkt till Socialstyrelsen varför deras ansökningar ska ingå i respektive kommuns ansökan. En del av stimulansbidraget får användas för att kompensera kommunerna och landstingen för de kostnader som uppstår genom ökade krav på dokumentation och inlämning av statistikuppgifter.

För 2010 har regeringen avsatt ca 981 mnkr i stimulansbidrag för utveckling av vården och omsorgen om äldre personer. Regeringen har också föreslagit en successiv omläggning av nuvarande riktade stimulansbidrag till ett mer prestationsbaserat system. Detta innebär en gradvis övergång till mer prestationsbaserade utbetalningar. Syftet är att stärka incitamenten för huvudmännen att komma tillrätta med de problem och brister som kan finnas i vården och omsorgen om äldre personer. Efter överenskommelse med Sveriges kommuner och landsting har en viss del av stimulansmedlen avsatts för nationella projekt.

Detta innebär att 2010 har Socialstyrelsen ca 678 mnkr att fördela till landets kommuner och landsting i enlighet med tidigare beslut om prioriterade områden, med undantag för området förstärkt läkartillgång som inte längre erhåller stimulansmedel. Inför 2010 års ansökan ställs också nya villkor för att kunna ansöka om stimulansmedel:

Rehabilitering

För att få statlig stimulansbidrag för rehabiliteringsprojekt ska kommunen och landstinget ha påbörjat arbetet med att utarbeta ett samverkansavtal om rehabilitering enligt Socialstyrelsens vägledning till föreskrifter om samordning av insatser för habilitering och rehabilitering (SOSFS 2008:20). Dessutom ska kommunen och landstinget ha påbörjat arbetet med att utarbeta ett gemensamt program för rehabiliteringsarbetet med utgångspunkt från samma vägledning och föreskrifter. Detta program bör på sikt följas upp och utvärderas.

Kost och nutrition

För att få statligt stimulansbidrag för utvecklingen av arbetet med kost och nutrition ska huvudmännen ha påbörjat arbetet med att utarbeta utvecklingsplan för sin

kostverksamhet med en plan för uppföljning och utvärdering. Dessutom krävs det att kommunen/landstinget har tillgång till kostkunnig expertis.

Demensvård

För att få statliga stimulansbidrag ska kommunen och landstinget ha påbörjat arbetet med att utarbeta ett gemensamt program för vården och omsorgen om personer med demenssjukdom inklusive dem med begynnande symptom. Ett sådant program ska vara baserat på Socialstyrelsens nationella riktlinjer för demensvård.

Läkemedelsgenomgångar

Kravet för att få del av det statliga stimulansbidraget är att kommunen och landstinget har påbörjat arbetet med att utarbeta ett gemensamt framtaget program för systematiskt uppföljning av läkemedelsanvändningen för äldre personer. Programmet ska syfta till att öka antalet och kvaliteten på läkemedelsuppföljningarna. På sikt bör detta program fastställas av landstinget och kommunen samt följas upp och utvärderas.

Ärendet

2010 har Stockholms stad tilldelats totalt 40,5 mnkr i stimulansmedel. De stimulansmedel som staden har möjlighet ansöka om fördelas till stadsdelsnämnderna enligt stadens fördelningsnyckel och respektive stadsdelsnämnd ansöker om stimulansmedel direkt till Socialstyrelsen. För Äldreförvaltningen har i år 1,8 mnkr avsatts för stadsövergripande projekt. Ansökan ska vara Socialstyrelsen tillhanda senast 31 augusti 2010.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för strategi och planering inom äldreförvaltningen. Äldrenämndens handikappråd (HKR) och Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) har tagit del av ärendet den 7 september 2010. De fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i förvaltningsgruppen den 8 september 2010.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen ser positivt på regeringens krav på samverkan mellan kommuner och landsting. Ett problem har dock varit den korta tiden för ansökan, då anvisningarna för ansökan skickades ut den 1 juni och ansökningstiden går ut den 31 augusti. Att utarbeta särskilda överenskommelser och gemensamma ansökningar under denna korta tidsperiod har varit svårt att genomföra. Den samverkansöverenskommelse som staden har med Stockholms läns landsting utgör dock en grund för vidare överenskommelser inom de specifika områden som anges i anvisning-

arna. På Kommunförbundet Stockholms län (KSL) pågår nu ett arbete att utarbeta samverkansavtal kring rehabilitering. Ambitionen är också att utarbeta ett samverkansavtal inom demensområdet.

Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämnden till Socialstyrelsen ansöker om stimulansmedel 2010 motsvarande 1,8 mnkr. Av dessa avser 1 020 tkr ett projekt för implementering av de nationella demensriktlinjerna, ett arbete som planeras ske i samarbete med Stockholms läns landsting. Vidare föreslås att 780 tkr avsätts för en fortsättning på det pågående projektet för utveckling av stödinsatser till personer med psykiska funktionsnedsättningar.

Implementering av demensriktlinjer 1 020 tkr

Äldreförvaltningen ser det som ett prioriterat område att implementera Socialstyrelsens nya nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom. Stockholms stads äldreomsorg bedrivs av ett stort antal vårdgivare och har 14 olika beställarorganisationer. För att uppnå en likvärdig och personcentrerad omvårdnad av personer med demenssjukdomar krävs ett övergripande arbete för att implementera de nationella demensriktlinjerna i samtliga verksamheter. Det finns också stora variationer i hur samverkan sker mellan äldreomsorgen och närsjukvården och det är därför angeläget att detta arbete sker i samverkan med landstinget.

Äldreförvaltningens förslag är att Äldrecentrum får i uppdrag att genomföra projektet. Gemensamt med Äldreförvaltningen i Stockholms stad och Stockholms läns landstings Demensråd har Äldrecentrum utformat en plan för utformningen av stödet till implementeringen av de nationella riktlinjerna för vård och omsorg av personer med demenssjukdom, se bilaga. Det övergripande målet är att säkerställa en personcentrerad omvårdnad av personer med demenssjukdom. Arbetet ska vara lokalt anpassat och ha ett särskilt fokus på att utveckla samverkan mellan närvård och äldreomsorg. Arbetet ska ta tillvara det som redan gjorts inom Demensrådets och FoU-miljöernas ramar och hos vård- och omsorgsaktörerna hos huvudmännen i de olika kommunerna och stadsdelarna i länet.

Ansökan om stimulansmedel för projektet görs av både äldrenämnden och Stockholms läns landsting för respektive verksamhetsområden.

Rehabilitering 780 tkr

Under 2009 påbörjade äldreförvaltningen ett arbete för att utveckla stödjande och rehabiliterande insatser till äldre med psykiska funktionshinder. En del i detta arbete är att höja kompetensen inom området bland såväl omvårdnadspersonal som

biståndshandläggare. Tre utbildningar i socialpsykiatri och psykisk ohälsa bland äldre har upphandlats och den första utbildningen startade i maj 2010. Till utbildningarna har även personal från privata utförare inbjudits att delta. Tillsammans med Farsta stadsdelsnämnd har också ett projekt startat med en träffpunkt och uppsökande verksamhet som riktar sig till äldre med psykiska funktionsnedsättningar.

Anmälningarna till samtliga utbildningar har varit omfattande och det efterfrågas ytterligare utbildningar. Äldreförvaltningen ser det därför som angeläget att fortsätta med dessa utbildningsinsatser även nästa år. Äldreförvaltningen har också för avsikt att inom ramen för projektet arbeta för att utveckla samverkan mellan äldreomsorgen och socialpsykiatrin. Ett syfte med det projekt som bedrivs i samarbete med Farsta stadsdelsnämnd är att utveckla arbetsmetoder för samarbete mellan hemtjänsten och socialpsykiatrin.

Bilaga

Projektplan för implementering av nationella demensriktlinjer, Äldrecentrum